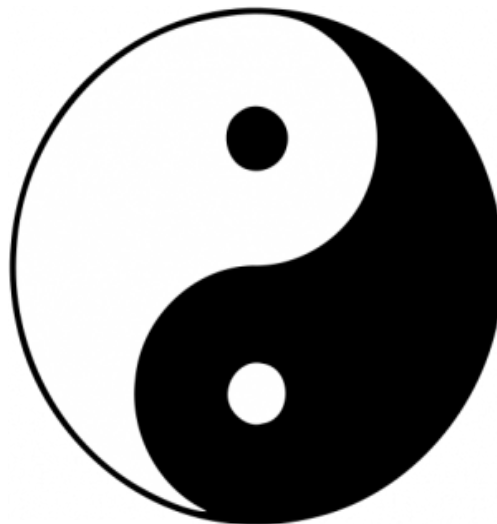

Den urbana normen och den territoriella maktordningen

- *En nulägesanalys av vilka normer som upprätthålls inom vårt verksamhetsområde, regional tillväxt, och hur vi kan påverka hur vi förhåller oss till dessa normer*

Hemuppgift 2 inom Reglabs lärprojekt Rurbana Regioner

Gunilla Evers

Sandra Svennberg

Malin Vikner

Inledning

Inom läroprojektet Rurbana regioner är platsens betydelse i fokus genom olika perspektiv och bland annat har normkritik diskuterats. Vi har valt att undersöka hur vi som arbetar med regional tillväxt själva förhåller oss till de normer som finns inom området och hur vi kan utveckla oss för att bidra till att bryta mönster och vidga vårt medvetande om frågan i vårt arbete framöver.

Upplägget för uppgiften är att ta fram en övning i att medvetengöra och ifrågasätta normer hos oss själva. Vi gör en pilot inom vårt eget område för att sedan utvärdera och ta fram en handlingsplan för hur vi går vidare med arbetet inom vår organisation.

Bakgrund

Territoriell maktordning är en teoribildning vars utgångspunkt är att staden är norm. Makt förstås ofta som resurser, men makt kan också handla om möjligheterna att sätta dagordningen för vilka frågor som ska diskuteras och vilka beslut som ska tas. Makt kan även handla om tolkningsföreträde, om att avgöra vad som är möjligt att ifrågasätta och vad som är så normalt att det nästan inte går att benämna.

Den urbana normen är ett generellt synsätt i vårt samhälle där täta miljöer, det vill säga urbana miljöer (som staden) betraktas som det "normala" och det som är självklart men också "önskvärt" av många. Staden kopplas samman med positiva värden som beskriver modernitet, framgång och utveckling. Detta försätter staden och stadsborna i en privilegierad position i förhållande till andra platser och deras invånare. Staden ifrågasätts inte utan tas för given och den får utgöra lösningen på alla våra problem. Det handlar, liksom för andra normer, om makt där normer skapar skeva maktstrukturer vilket i sin tur påverkar hur vi utformar vårt samhälle.

Landsbygdens syfte och existensberättigande handlar ofta om att vara en fond mot vilken storstadsmänniskan kan spegla sitt moderna och medvetna liv. Frågor om vilka konsekvenser en sådan utveckling har för områden utanför staden eller för Sverige diskuteras allt för sällan. Att ifrågasätta urbaniseringen och städernas tillväxt är att ifrågasätta utveckling. När det gäller normer kopplat till kön, har vi kommit en bit på väg. När det däremot gäller plats

finns det fortfarande en stor okunskap och diskussion om möjliga konsekvenser för samhället framöver krävs.

Övningen

Inledning - Vad den urbana normen och den territoriella maktordningen handlar om och varför vi genomför övningen. Tydliggöra att syftet är att undersöka hur vi som arbetar med regional tillväxt själva förhåller oss till de normer som finns inom området och hur vi kan utveckla oss för att bidra till att bryta mönster och vidga vårt medvetande om frågan i vårt arbete framöver.

Instruktion - Varje grupp besvarar följande frågor genom att skriva ned tankar kring varje fråga som sedan skickas till en av övningsledarna. (30 min) Efter att vi genomfört övningen gör varje grupp en snabb sammanfattning i helgrupp (15 min). Övningsledarna sammanfattar därefter reflektionerna.

Vid nästa mötestillfälle redovisas resonemanget från kollegor och konkreta exempel på normativa värderingar om platsen visas från vår egen regionala utvecklingsstrategi (första hemläxan vi gjorde). Slutligen lämnas förslag på hur vi ska gå vidare med att utveckla vårt medvetande i frågan.

Frågor/reflektioner –

- 1) Hur utmanar vi normer kring stad och land idag i vårt dagliga arbete?
- 2) *Reflektera på meningen; Vi brukar åka ut på landet under helgerna men sedan åker vi in till stan igen.*
- 3) *Reflektera på meningen; Tillsammans listade vi styrkor respektive svagheter med Karlstad och dess omkringliggande landsbygd.*
- 4) *Reflektera över meningen; Många barnfamiljer flyttar till byn Borgvik trots att befolkningen bara är runt 200 personer.*

5) Läs nedanstående texter.

- 5 A: Hitta ord och uttryck som stärker normer kring stad och land.
- 5 B: Byt ut dessa ord/uttryck mellan styckena och se vad som händer. Reflektioner?

”Även om landsbygdsområden, från ett socialt och ekonomiskt perspektiv, på många sätt är väl integrerade med tätorter och städer och att de kompletterar och förstärker varandra, finns det samtidigt grundläggande skillnader mellan stad och land. Landsbygderna har vissa särskilda förutsättningar som måste beaktas. De präglas av längre avstånd, gleshet och sin speciella fysiska miljö, exempelvis natur- och kulturlandskapet, rika naturresurser och en särpräglad bebyggelsemiljö. ... För att uppnå målet om en hållbar tillväxt i alla delar av landet måste landsbygdens ”särskildheter” hanteras i det politiska systemet”

”Den ökande urbaniseringen till städer är en av nutidens stora utmaningar, där olika hållbarhetsaspekter ställs på sin spets, särskilt mot bakgrund av dagens aktuella miljöproblem. Samtidigt bidrar den tilltagande globaliseringen med ytterligare nya och intressanta möjligheter, men också spänningar i den sociala strukturen, där bland annat integrationsproblematiken har stor tyngd. Bebyggelse, transporter och resursanvändning är ytterligare faktorer som måste beaktas vid stadsmiljöns utveckling mot en hållbar riktning.

6) Hur kan vi jobba med dessa frågor inom våra områden för att utveckla vår kommunikation och undvika att hamna i normativa värderingar kring stad-land/plats?

Avslutning

Vi kommer genomföra övningen på vårt avdelningsmöte i juni och återkommer med en sammanställning av vad som framkommit vid vårt sista tillfälle i augusti.